

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 131/23

Luksemburgā, 2023. gada 5. septembrī

Tiesas spriedums lietā C-689/21 | *Udlændinge- og Integrationsministeriet* (Dānijas pilsonības zaudēšana)

Dānija var pakārtot Dānijas pilsonības saglabāšanu patiesas saiknes esamībai ar šo valsti

Tomēr, ja attiecīgai personai nav kādas citas dalībvalsts pilsonības un Dānijas pilsonības zaudēšana tālab izraisītu arī Savienības pilsoņa statusa zaudēšanu, šai personai ir jābūt iespējai lūgt izvērtēt šīs zaudēšanas samērīgumu

Dānija principā var paredzēt, ka tās ārvalstīs dzimušie pilsoņi, kuri nekad nav dzīvojuši tās teritorijā, zaudē Dānijas pilsonību, sasniedzot 22 gadu vecumu. Tomēr, piemērojot šo pasākumu, ir jābūt ievērotam samērīguma principam, ja pasākums izraisa arī Eiropas pilsonības zaudēšanu. Tas tā ir, ja attiecīgai personai nav kādas citas dalībvalsts pilsonības. Savienības tiesības nepieļauj Dānijas pilsonības – un tātad Eiropas pilsonības – galīgu zaudēšanu, ja attiecīgai personai par to nav bijis paziņots vai tā nav bijusi informēta, ne arī tai ir bijusi iespēja lūgt šīs zaudēšanas seku individuālu izvērtējumu.

Dānijas pilsones un ASV pilsoņa meitai kopš dzimšanas Amerikas Savienotajās Valstīs bija Dānijas un ASV pilsonība. Pēc 22 gadu vecuma sasniegšanas viņa Dānijai iesniedza lūgumu saglabāt savu Dānijas pilsonību. Kompetentā iestāde to informēja, ka, sasniedzot 22 gadu vecumu, viņa ir zaudējusi Dānijas pilsonību. Proti, saskaņā ar Dānijas tiesībām ārvalstīs dzimusī persona, kas nekad nav dzīvojusi Dānijā un nav uzturējusies tajā apstākļos, kuri liecina par pietiekamu saikni ar šo valsti, zaudē savu Dānijas pilsonību, sasniedzot 22 gadu vecumu, izņemot gadījumu, ja tā šādi kļūst par bezvalstnieku. Attiecīgā persona var lūgt saglabāt pilsonību, bet vienīgi laikā no savas 21. līdz 22. dzimšanas dienai. Pretējā gadījumā tā var tikai pieteikties naturalizācijai, kuras nosacījumi agrākiem Dānijas pilsoņiem tomēr ir mazāk stingri.

Ieinteresētā persona iesniedza pieteikumu par Dānijas iestāžu lēmuma atcelšanu. Šis pieteikums tiek izskatīts Austrumu reģiona apelācijas tiesā, Dānijā, kas uzdod Tiesai jautājumu par Dānijas tiesību aktu saderību ar Savienības tiesībām.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa atgādina, ka pilsonības iegūšanas un zaudēšanas nosacījumu definēšana ir katras dalībvalsts kompetencē. Tomēr, ja pilsonības zaudēšana, kā tas ir šajā lietā, izraisītu arī Savienības pilsoņa statusa zaudēšanu, ir jābūt ievērotām Savienības tiesībām un it īpaši samērīguma principam.

Tiesa uz uzdoto jautājumu atbild, ka **Savienības tiesības principā pieļauj tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tās pilsoņi, kas**

- **ir dzimuši ārpus tās teritorijas,**
- **nekad tajā nav dzīvojuši un**
- **nav tajā uzturējušies apstākļos, kuri pierāda patiesu saikni ar šo dalībvalsti,**

22 gadu vecumā *ex lege* zaudē šīs dalībvalsts pilsonību, kālab personas, kuras nav arī kādas citas dalībvalsts

pilsoņi, **zaudē savu Savienības pilsoņa statusu** un ar to saistītās tiesības.

Tomēr valsts iestādēm un tiesām ir jāpārbauda, vai attiecīgās dalībvalsts pilsonības zaudēšana, **ja tāpēc tiek zaudēts Savienības pilsoņa statuss, atbilst samērīguma principam.**

Tādējādi, lai šāds tiesiskais regulējums būtu saderīgs ar Savienības tiesībām, **ir jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem:**

- **attiecīgajām personām ir jābūt iespējai saprātīgā termiņā iesniegt lūgumu par pilsonības saglabāšanu vai atgūšanu ar atpakaļejošu spēku.** Kompetentajām iestādēm šajā gadījumā ir jāizvērtē šīs pilsonības un Savienības pilsoņa statusa zaudēšanas seku samērīgums, aplūkojot no Savienības tiesību aspekta, un vajadzības gadījumā jāļauj saglabāt vai atgūt pilsonību ar atpakaļejošu spēku;
- **šāda lūguma iesniegšanas termiņam ir jāturpinās saprātīgu laiku pēc datuma, kurā attiecīgā persona sasniedz konkrēto vecumu. Tas var sākties tikai tad, ja iestādes ir pienācīgi informējušas šo personu par pilsonības zaudēšanu vai tūlītēju zaudēšanu, kā arī par tās tiesībām šajā termiņā lūgt pilsonības saglabāšanu vai atgūšanu ar atpakaļejošu spēku;**
- **ja tas netiek izdarīts, iestādēm ir jābūt iespējai secīgi veikt šādu vērtējumu tad, ja attiecīgā persona lūdz izsniegt ceļošanas dokumentu vai jebkādu citu tās pilsonību apliecinošu dokumentu.**

PIEZĪME: Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma un rezumējuma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona preseī: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

